Lietas arhīva Nr. C-0979-19/13
ECLI:LV:RIRT:2019:0925.C33396118.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2019.gada 25.septembrī

Rīgas rajona tiesa
tiesnese V.Puškundze
ar sekretāri Š.Sorokinu un tulku Sergeju Ļisejenko
piedaloties prasītājas pārstāvim – zvērinātai advokātei Jeļenai Averinskai,
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. A/ prasībā pret /pers. B/ individuālo komercuzņēmumu "PĒTERUPE" un /pers. B/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2018.gada 12.aprīlī /pers. A/ (turpmāk arī prasītājs) Rīgas rajona tiesā cēla prasību pret /pers. B/ individuālo komercuzņēmumu "PĒTERUPE" un /pers. B/ (turpmāk - atbildētāji) par parāda piedziņu.

[1.1] Prasībā, ar tās papildinājumiem, kas tiesā saņemti 2019.gada 10.aprīlī, pamatojoties uz Civillikuma 1., 1589., 1663., 1672., 1676., 1759., 1765., 2040. un 2041.pantu, lūgts tiesu:

piedzīt solidāri no /pers. B/ individuālā komercuzņēmuma "PĒTERUPE" un /pers. B/ pamatparādu 2 877,45 *euro* un likumiskos procentus 2 354,63 *euro*, kopā 5 232,98 *euro;*

piedzīt no atbildētāja likumiskos procentus līdz sprieduma taisīšanas dienai;

atzīt prasītāja tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos sešus procentus no pamatparāda summas līdz sprieduma izpildes dienai (izsoles noslēguma dienai).

[1.2] Prasībā cita starpā norādīts, ka 2008.gada 20.maijā /pers. A/ noslēdza ar pārdevēju /pers. B/ individuālo komercuzņēmumu "PĒTERUPE" pirkuma-piegādes līgumu, saskaņā ar kuru uzņēmums apņēmās 15 dienu laikā no līguma noslēgšanas piegādāt prasītājam divus celtniecības vagoniņus. Pirkuma priekšmeta cenu Ls 3 150 prasītājs samaksāja 2008.gada 20.maijā uz pārdevēja bankas kontu, kas norādīts līgumā, taču pārdevējs savas saistības nav izpildījis.

Līgums neparedz atkāpšanās tiesības taču prasītājam pēc deviņiem gadiem vairs nav nekādas intereses, lai līgums tiktu izpildīts, līdz ar to, pastāv Civillikuma 2040.panta 5.punktā un 1663.pantā paredzētais pamats atkāpšanai no pirkuma līguma.

Saskaņā ar Civillikuma 2041.pantu, atbildētājiem ir jāatlīdzina prasītājam no prasītāja saņemtā summa.

Atbildētājs/pers. B/ ir atmaksājis prasītājam daļēji samaksāto naudas summu: 2009.gada 14.maijā Ls 354,65 jeb 500 *euro*, 2009.gada 29.maijā Ls 177,33 jeb 250 *euro*, 2009.gada 7.augustā Ls 98,32 jeb 140 *euro*, 2009.gada 19.septembrī Ls 77,42 jeb 110 *euro*, kopā Ls 707,72 jeb 1006,99 *euro*, kā arī 2009.gada 11.jūnijā Ls 210 jeb 298,80 *euro*, 2009.gada 21.jūlijā Ls 110 jeb 156,52 *euro*, 2009.gada 20.oktobrī Ls 100 jeb 142,29 *euro,* kopā Ls 420 jeb 597,61 *euro.*

Pēc stāvokļa uz 2009.gada 20.oktobri, atbildētāju parāda atlikums prasītājam veido Ls 2 022,28 jeb 2 877,45 *euro*.

Līgumsodu vai kavējuma procentus par nesavlaicīgu saistību izpildi līgums neparedz, bet saskaņā ar Civillikuma 1759.pantu, atbildētājiem ir jāmaksā nokavējuma procenti arī gadījumā, kad tie nav paredzēti līgumā.

Uz 2019.gada 10.aprīli prasītājs aprēķinājis 6% gadā no pamatparāda 2 877,45, kas ir 2 373,34 *euro*.

Tādējādi atbildētāju parāda summu veido - pamatparāds 2 877,45 *euro* un likumiskie nokavējuma procenti 2 373,34 *euro*.

Līdz 2016.gadam prasītājs vairākas reizes lūdza atbildētāju parādu nokārtot, to, ka aicinājumi bija zināmi atbildētājiem apliecina atbildētāju veiktā daļējā samaksātā avansa maksājuma atgriešana.

[2] 2018.gada 21.maijā tiesā saņemti atbildētāja paskaidrojumi, kuros norādīts, ka atbildētājs prasību neatzīst.

Paskaidrojumos cita starpā norādīts, ka 2008.gada 20.maijā starp prasītāju un atbildētāju tika noslēgts pirkuma – piegādes līgums, atbilstoši kuram atbildētājs apņēmās piegādāt prasītāja norādītajā adresē un pārdot prasītājam divus celtniecības vagoniņus.

Tā kā starp līdzējiem nebija panākta vienošanās par konkrētu piegādes adresi, līgumā noteiktā 15 dienu termiņā prasītājam tika uzrādīti un piedāvāti vagoniņi to atrašanās vietā – Krustpils ielā, Rīgā, kas atbilstoši līguma saturam un Civillikuma 1820.pantam ir atzīstama par izpildījuma vietu nav nekas norunāts un to nevar noteikt no paša darījuma rakstura, tad izpildījumu var prasīt vai piedāvāt katrā vietā, kur vien to izdarīt bez apgrūtinājuma vai neērtības otrai pusei. Prasītājs turpretī nepamatoti atteicās tos pieņemt, kaut gan atbildētājs bija pilnībā izpildījis no līguma 1.punkta izrietošo pienākumu – sagādājis pārdošanai tiesiska iemesla uzskatīja vagoniņus par neatbilstošiem un nepieņemamiem, atteicās to pieņemt un tādā veidā ir pielaidis Civillikuma 1658.pantā paredzēto kreditora nokavējumu, kas ir neatļauta rīcība, un aizskāris atbildētāja tiesības.

Ievērojot to, ka atbildētājam radās zaudējumi sakarā ar līguma izpildījumu, jo prasītājs ir pieļāvis nokavējumu, no prasītāja iemaksātās summas atbildētājam tika ieturēti zaudējumi, kas saistīti ar līguma izpildi – atrautā peļņa, vagoniņu transportēšanas un uzglabāšanas izmaksas, kas kopsummā sastāda 2 877,45 *euro*, bet atlikusī prasītāja samaksātā summa atbilstoši līguma noteikumiem tika atmaksāta.

Papildus tam atbildētājs norāda, ka atbilstoši Komerclikuma noteikumiem no komercdarījuma izrietošie prasījumi noilgst triju gadu laikā. No Komerclikuma normām izriet, ka līgums ir uzskatāms par komercdarījumu un tam ir piemērojami Komerclikuma noteikumi. Noilgumam komercdarījumā piemērojami Komerclikuma noteikumi, tādējādi, ka Komerclikuma noteikumi attiecībā uz komercdarījumiem kā *lexspecialis* attiecināmi pret Civillikumā vispārīgi noteikto 10 gadu noilguma termiņu.

Ievērojot to, ka starp prasītāju un atbildētāju noslēgtais pirkuma – piegādes līgums noslēgts 2008.gada 20.maijā un izpildījums bija jāveic 15 dienu laikā no Līguma stāšanās spēkā brīža, bet 2010.gada 1.janvārī Civillikumā noteiktais 10 gadu noilguma termiņš no Līguma izrietošajiem prasījumiem vēl nebija notecējis, secināms, ka noilguma termiņš no līguma izrietošajiem prasījumiem ir iestājies 2013.gada 1.janvārī, jo citi normatīvie akti neparedz citādu

kārtību noilguma termiņa aprēķinam.

[3] 2018.gada 21.jūnijā saņemta prasītāja atsauksme uz paskaidrojumiem.

Atsauksmē prasītājs norāda, ka pretēji Civilprocesa likuma pirmās daļas prasībām, atbildētāji nav iesnieguši nevienu pierādījumu savos paskaidrojumos norādītajiem apgalvojumiem. Atbildētāji, kuri darbojas ar preču importu, uz līguma noslēgšanas dienu nevarēja nosaukt, uz kuru ostu prece tiks piegādāta, vai tā būs Rīgā vai Ventspils. Tādēļ, atbildētājiem pēc preču izvēles bija jāpaziņo prasītājam ostas adrese un prasītājs attiecīgi norādītu piegādes adresi. No līguma 1.punkta 3.teikuma un 3.punkta noteikumiem ir redzams, ka atbildētājam bija jānodrošina preces piegāde uz prasītāja norādīto adresi.

Līguma 2.punkta 1.teikuma norādītajā termiņā nekādus paziņojumus par preses piegādes termiņiem un preces saņemšanas iespējām (ostu) prasītājs no atbildētāja nebija saņēmis. Šādi paziņojumi nebija saņemti no atbildētājiem arī vēlāk.

Tāpat atsauksmē prasītājs norāda, ka atbildētāji ne tikai nav iesnieguši pierādījumus, ka prasītājs būtu nokavējis, bet arī nav iesnieguši pierādījumus par saviem zaudējumiem. Tieši otrādi, pēc prasītāja vairākkārtīgiem atgādinājumiem faktiski pēc gada no līguma noslēgšanas atbildētāji, aizbildinoties ar finansiālām problēmām, uzsāka atmaksāt prasītājam pirkuma summu pa daļā, bet nav atmaksājuši pilnībā, kādēļ arī prasītājs cēlis prasību tiesā. Arī pēc prasības celšanas, /pers. B/ zvanīja prasītājam un lūdza atsaukt prasību, apsolot norēķināties pēc prasības atsaukšanas.

Kā norādīts prasībā, Rupeika individuālais komercuzņēmums "PĒTERUPE", Komercreģistrā nav reģistrēts, ko apstiprina izziņa no LR Uzņēmumu reģistra. Atbilstoši Komerclikuma 1.panta pirmās daļas noteikumiem, tam nav komersanta statusa, tādējādi atsaukšanās uz Komerclikumu ir nepamatota.

[4] 2019.gada 10.aprīļa tiesas sēdē tiesas sēdē prasītājs /pers. A/ prasību uzturēja pilnā apmērā. Papildus norādīja, ka sakarā ar noslēgto līgumu un pēc samaksas saņemšanas /pers. B/ bija jāizpilda savas saistības, bet viņš tās nav izpildījis, kā arī uz prasītāja vairākkārtējiem zvaniem vairāku gadu garumā nav reaģējis. Paskaidroja, ka atbildētājs bija aicināts atgriezt saņemtos naudas līdzekļus, bet pilna summa joprojām netika atgriezta.

Tiesas sēdē prasītāja pārstāve – zvērināta advokāte J.Averinska, kura darbojas uz ordera un pilnvaras pamata, uzturēja prasību uz prasības pieteikumā un precizējumos norādītajiem apstākļiem un pamata.

[4.1] Atbildētāja pārstāvis /pers. E/ 2019.gada 10.aprīļa tiesas sēdē norādīja, ka prasību neatzīst pilnā apmērā. Saskaņā ar noslēgto līgumu prasītājam bija jānorāda konkrēto piegādes adresi uz kuru bija jāpiegādā celtniecības vagoniņus. Vērš uzmanību, ka prasītājs nav norādījis konkrētu piegādes adresi, kā arī līgumā netika atrunātas vagoniņu konkrētas īpašības. Norāda, ka atbildētājs noteiktā termiņā ir aicinājis prasītāju Krustpils ielā, Rīgā ierasties un apskatīt vagoniņus, prasītājs ir ieradies, apskatījies, bet nav piekritis tos pieņemt. Norāda, ka atbildētājs nevar izpildīt savas saistības, ja otra puses šo saistību atsakās pieņemt, līdz ar ko atbildētājs pārdeva izpildījuma priekšmetus un ieņemto naudu pārskaitīja prasītājam. Norāda, ka atbildētājs ir cietis zaudējumu šiem darījumiem. Uzskata, ka atbildētājs ir izpildījis savas saistības pret prasītāju ar pēdējo maksājumu 2009.gada 19.septembri. Uzskata, ka darījumam ir piemērojami Komerclikuma noteikumi par noilgumu.

Tiesas sēdē 2019.gada 26.augustā atbildētāja pārstāvis neieradās, lai gan par tiesas sēdes laiku un vietu viņam ticis paziņots Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā.

[4.2] Tiesa nesaskata Civilprocesa likuma 156.panta noteiktos pamatus lietas izskatīšanas atlikšanai, līdz ar ko uzskata par iespējamu skatīt lietu bez atbildētāja pārstāvja klātbūtnes tiesas sēdē.

Motīvu daļa

[5] Noklausījusies prasītājas pārstāves paskaidrojumus, pārbaudījusi lietas materiālus un izvērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā.

[6] Lietā nav strīda un puses tiesas sēdē apstiprināja faktu, kas apstiprinās ar lietas materiāliem pievienoto pirkuma – piegādes līgumu, ka 2008.gada 20.maijā tika noslēgts pirkuma – piegādes līgums, saskaņā ar kuru atbildētājs Individuālais komercuzņēmums "PĒTERUPE" apņēmās prasītājam piegādāt un pārdot savus personīgos lietotos celtniecības vagoniņus. Celtniecības vagoniņu izmēri 6m x 2,45 x 2,60 ar logiem, durvīm un elektrisko sildītāju lietošanas kārtībā. Puses vienojās, ka divu lietotu celtniecības vagoniņu cena ir Ls 3150 (lietas 10.lapa).

[6.1] Civillikuma 1402.pants noteic, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Saskaņā ar Civillikuma 2004.pantu atzīstams, ka starp pusēm tika noslēgts pirkuma līgums, jo puses vienojās par pirkuma līguma būtiskajam sastāvdaļām - pirkuma priekšmetu un maksu, tātad līgums pusēm ir saistošs un izpildāms.

[6.2] No lietas materiāliem pievienotā prasītāja konta pārskata redzams, ka prasītājs 2008.gada 20.maijā ir veicis avansa maksājumu atbildētājam Individuālajam komercuzņēmumam "PĒTERUPE". No 2008.gada 20.maija pušu parakstītā pirkuma – piegādes līguma izriet, ka līguma parakstīšanas brīdī prasītājs samaksāja atbildētājam avansa maksājumu Ls 3150.

[7] Prasītājs norāda, ka no savas puses līgumā izrietošās saistības ir izpildījis, proti, samaksājis pirkuma priekšmeta cenu pilnībā, savukārt, atbildētājs nav veicis savas no līguma izrietošās saistības.

Atbilstoši pirkuma – piegādes līguma 2.punktā noteiktajam atbildētājs apņēmās piegādāt preces piecpadsmit dienu laikā no līguma parakstīšanas brīža.

Prasītājs norāda, ka līgumā nav noteiktas atkāpšanās tiesības, taču viņam pēc apmēram 9 gadiem vairs nav intereses, lai līgums tiktu izpildīts, līdz ar to uzskata, ka pastāv Civillikuma 2040.panta 5.punkta un 1663.pantā paredzētais pamats atkāpties no līguma.

Atbilstoši Civillikuma 2040.panta 5.punktam, izņēmuma veidā pirkuma līgumu var atcelt vienai pusei prasot 1663.pantā norādītos apstākļos arī nokavējuma dēļ.

Civillikuma 1663.pants noteic, ja kreditors parādnieka nokavējuma dēļ vairs nav ieinteresēts līguma izpildīšanā, tad viņš var prasīt tā atcelšanu.

Savukārt, atbildētājs norādīja uz prasības nepamatotību un prasību neatzina, norādot, ka līdzēju starpā netika panākta vienošanās par konkrētu piegādes adresi, apgalvoja, ka noteiktā 15 dienu termiņā prasītājam tika uzrādīti un piedāvāti vagoniņi to atrašanās vietā – Krustpils ielā, Rīgā, kas atbilstoši līguma saturam un Civillikuma 1820.pantam, kas noteic, ja par izpildījuma vietu nav nekas norunāts un to nevar noteikt no paša darījuma rakstura, tad izpildījumu var prasīt vai piedāvāt katrā vietā, kur vien var to izdarīt bez apgrūtinājuma vai neērtības otrai pusei, ir atzīstama par izpildījuma vietu. Taču prasītājs nepamatoti atteicās tos pieņemt, kaut gan atbildētājs bija pilnībā izpildījis no līguma 1.punkta izrietošo pienākumu.

Tiesa atzīst, ka atbildētājs nav pierādījis savu iebildumu pamatotību. Lietas materiālos nav pierādīts, ka atbildētājs nepamatoti atteicās pieņemt no atbildētāja celtniecības vagoniņus, tieši pretēji no liecinieka /pers. F/ liecībām tiesas sēdē izriet, ka atbildētājam bija jānopērk vagoniņi Vācijā un jāpiegādā noteiktajā laikā prasītājam, bet atbildētājs piegādāja bojātus vagoniņus un solīja nākamreiz atvest citus vagoniņus, līdz ar ko ir pagarinājis piegādes termiņu. Liecināja, ka prasītājs ir redzējis bojātus vagoniņus, bet ir atteicies tos pieņemt, jo tie bija sliktā stāvoklī. Vēlāk atbildētājs bija solījis pāris nedēļu laikā piegādāt atbilstošus vagoniņus, bet pēc pāris mēnešiem ar atbildētāju vairs nebija iespēja sazināties.

Tāpat atbildētājs uzskata, ka atbilstoši Civillikuma 1664.pantam, prasītājam bija pienākums atbildētājam segt zaudējumus – atrautā peļņa, vagoniņu transportēšanas un uzglabāšanas izmaksas, kas kopsummā sastādīja 2877,45 *euro*, bet atlikusī summa atbilstoši līguma noteikumiem tika atmaksāta prasītājam.

[8] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 92.pantu pierādījumi ir ziņas, uz kuru pamata tiesa nosaka tādu faktu esamību vai neesamību, kuriem ir nozīme

lietas izspriešanā.

Katrai pusei ir jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumu. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība (Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa). Savukārt tiesa pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem (Civilprocesa likuma 97.panta pirmā daļa). Juridiskajā literatūrā galvenais kritērijs pierādījumu vērtēšanā ir to ticamības noteikšana, kas savukārt jāsaprot kā pierādījumu atbilstības objektīvajai realitātei, lietas faktiskajiem apstākļiem noteikšana (sk. *A. Līcis. Prasības tiesvedība un pierādījumi. Prof. K.Torgāna zinātniskajā redakcijā. Mācību līdzeklis tiesību zinātņu studentiem.- Rīga: Tiesu nama aģentūra, 2003, 78.lpp.*).

Tiesa konstatē, ka atbildētājs nav pierādījis savu iebildumu pamatotību.

Pirmkārt, lietā nav neviena pierādījuma par to, ka atbildētājs nepamatoti bija atteicies saņemt celtniecības vagoniņus. Otrkārt, lietā nav pierādījumi atbildētāja paskaidrojumos norādītajam, ka no prasītāja iemaksātās summas atbildētājam tika ieturēti zaudējumi, kas saistīti ar līguma izpildi – atrautā peļņa, vagoniņu transportēšanas un uzglabāšanas izmaksas, kas kopsummā veido 2877,45 *euro*, bet atlikusī prasītāja samaksātā summa atbilstoši līguma noteiktumiem tika atmaksāta.

Tiesa konstatē, ka lietas materiālos atrodas prasītāja konta izraksts (lietas 12.lapa), no kura nepārprotami secināms, ka atbildētājs /pers. B/ prasītājam atmaksājis kopsummā 1420 *euro,* septiņos maksājumos, laika posmā no 2009.gada 14.maija līdz 2009.gada 20.oktobrim, maksājuma mērķī norādot "daļēja naudas atgriešana".

Tiesa arī konstatē, ka lietā nav pierādījumi par to, ka naudas summa, kas atmaksāta prasītājam, ir atlikusī summa no zaudējumiem, kas atskaitīta atbilstoši līguma noteikumiem, nav arī iesniegti pierādījumi tam, ka atbildētājam būtu radušies viņa paskaidrojumos norādītie zaudējumi. Tiesa ņem vērā arī apstākli, ka atbildētāji iebildumus cēluši tikai pēc prasības celšanas tiesā. Līdz tam nekādas sarakstes par zaudējumu esamību un to apmēru starp prasītāju un atbildētāju nav notikušas.

Atbilstoši Civillikuma 2040.panta 5.punktam, izņēmuma veidā pirkuma līgumu var atcelt vienai pusei prasot 1663.pantā norādītos apstākļos arī nokavējuma dēļ. Savukārt, Civillikuma 1663.pants noteic, ja kreditors parādnieka nokavējuma dēļ vairs nav ieinteresēts līguma izpildīšanā, tad viņš var prasīt tā atcelšanu.

Tiesa uzskata, ka lietas izskatīšanas laikā gan ar prasītāja pārstāves paskaidroto tiesas sēdē un lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem ir nodibinātas pušu tiesiskās attiecības un saistību neizpilde no atbildētāja puses, kā arī līguma summas pārskaitījums atbildētājam. Tiesai nav pamata apšaubīt saistības neizpildes faktu no atbildētāja puses. Līdz ar to tiesa uzskata, ka atbildētājam rodas pienākums atmaksāt prasītājam iemaksāto avansa maksājuma daļu tās nesamaksātajā apmērā, kas veido 2 877,45 *euro* apmēru.

[8.1] Civilprocesa likuma 10.pants noteic, ka puses realizē savas procesuālās tiesības sacīkstes formā. Tiesa aicināja atbildētāju pārstāvi iesniegt lietā pierādījumus savu iebildumu pierādīšanai, izskaidrojot Civilprocesa likuma 93.panta un 104.panta pirmajā daļā noteikto, 2019.gada 10.aprīļa tiesas sēdē atbildētāja pārstāvis apliecināja, ka izmantos tiesības papildu pierādījumu iesniegšanai, šī iemesla dēļ tiesa nolēma atlikt lietas izskatīšanu. Konstatēts, ka atbildētāja pārstāvis savas tiesības iesniegt pierādījumus neizmantoja un tiesa sēdē neieradās tiesai nezināmu iemeslu dēļ. Ņemot vērā minēto tiesa secina, ka atbildētājas rīcībā nav pierādījumu savu iebildumu pamatošanai.

[9] Atbildētājs norādījis, ka pušu saistībai, kas nodibināta 2008.gada 20.maijā par pirkuma-piegādes līguma noslēgšanu saskaņā ar Komerclikuma 406.pantu redakcijā, kas stājās spēkā 2010.gada 1.janvārī, ir iestājies noilgums.

Komerclikuma 406.pants noteic, ka no komercdarījuma izrietošie prasījumi noilgst triju gadu laikā, ja likumā nav noteikts cits noilguma termiņš.

Komerclikuma D daļas 388.pantā noteikts, ka komercdarījumi ir komersanta tiesiskie darījumi, kas saistīti ar komercdarbību. Komerclikuma 407.pants noteic, ka komerciālā pirkuma līgums ir tāds līgums, ar kuru pārdevējs apņemas pārdot un pircējs apņemas pirkt preci un samaksāt nolīgto pirkuma maksu un kurā vismaz viens no līdzējiem ir komersants.

Tiesa atzīst, ka darījums starp prasītāju /pers. A/ un /pers. B/ individuālo komercuzņēmumu "PĒTERUPE" nav uzskatāms par komerciālo pirkumu Komerclikuma izpratnē. Prasītājs ir fiziska persona, bet atbildētājs ir individuālais komercuzņēmums un ir reģistrētas Uzņēmumu reģistrā (lietas 20.un 25.lapa).

Komerclikuma spēkā stāšanās kārtības likuma 17.panta pirmā daļa noteic, ka individuālie uzņēmumi, zemnieku un zvejnieku saimniecības, kā arī individuālā darba veicēji līdz attiecīgu likumu spēkā stāšanās dienai darbojas atbilstoši likumam, saskaņā ar kuru tie nodibināti, ņemot vērā šajā pantā noteiktos izņēmumus.

Tādejādi nav pamatots atbildētāja pārstāvja viedoklis, ka atbildētājs /pers. B/ individuālais komercuzņēmums "PĒTERUPE" atbilst Komerclikumā definētajam komersanta statusam.

Līdz ar to tiesa uzskata, ka prasījumam nav iestājies noilgums.

[10] Civillikuma 1672.pants noteic, ka solidāras saistības nodibina ar līgumu, testamentu vai likumu.

Likuma "Par individuālo (ģimenes) uzņēmumu un zemnieka vai zvejnieka saimniecību" 3.panta otrā daļa noteic, ka individuālā uzņēmuma, zemnieka vai zvejnieka saimniecības īpašnieks atbild par sava uzņēmuma saistībām ar visu savu mantu, izņemot to mantu, uz kuru saskaņā ar likumu nevar vērst piedziņu.

Ar Uzņēmuma reģistra izziņu apstiprinājumu gūst fakts, ka /pers. B/ individuālā komercuzņēmuma "PĒTERUPE" īpašnieks ir /pers. B/.

Līdz ar ko, tiesa atzīst, ka no atbildētājiem solidāri par labu prasītājam piedzenams pamatparāds 2877,45 *euro.*

[11] Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja likumiskos procentus 2 373,34 *euro*.

Civillikuma 1402.pants nosaka, ka saistība rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Civillikuma 1756.pants noteic pienākumu maksāt procentus, pamatojoties vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Savukārt, saskaņā ar Civillikuma 1765.panta pirmo daļu, procentu apmērs cieši ir jānosaka aktā vai darījumā, ja tas nav darīts, ka arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir seši procenti no simta gadā.

No parāda aprēķina un prasības papildinājumos iekļautā aprēķina (lietas 13.lapa un 66., 74.lapa), kā arī tiesas sēdē paskaidrotā izriet, ka procenti aprēķināti, piemērojot 6 procentu likmi un aprēķināti par laika posmu no saistības izpildes termiņa iestāšanās dienai līdz 2019.gada 10.aprīlim, kas veido summu 2 373,34 *euro*. Tiesa atzīst aprēķināto procentu apmēru par pamatotu un, ņemot vērā to, ka darījumu noslēdzot puses nav vienojušās par pienākumu maksāt procentus un to apmēru, tiesa atzīst, ka no atbildētājiem solidāri piedzenami likumiskie procenti 2 373,34 *euro*.

[12] Prasītājs lūdz noteikt tiesības saņemt no atbildētājas likumiskos procentus 6% gadā no piespriestās, bet neizpildītās pamatsummas.

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda (..) prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot to apmēru.

Tiesa atzīst, ka atbilstoši Civilprocesa likuma 195.pantā un Civillikuma 1759.pantā noteiktajam prasītājam ir tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos sešus procentus gadā no neatmaksātās pamatparāda summas līdz sprieduma izpildei.

[13] Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētājiem tiesāšanās izdevumus – samaksāto valsts nodevu un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa noteic, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. (..).

Ņemot vērā, ka prasība ir apmierināta pilnībā, tiesa atzīst, ka no atbildētājiem prasītāja labā piedzenama samaksātā valsts nodeva 444,61 *euro* apmērā, kā arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 5,27 *euro* un kancelejas nodevu par liecinieka uzaicināšanu 5 *euro*, tātad kopā 454,88 *euro*.

[14] Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētājiem izdevumus juridiskās palīdzības samaksai.

Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunkts noteic, ka atlīdzināmie ar lietas vešanu saistītie izdevumi advokāta palīdzības samaksai prasībās, kurām ir mantisks raksturs un kurās prasības summa nepārsniedz 8500 *euro*, ir atlīdzināmi to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 30 procentiem no prasījumu apmierinātās daļas. Savukārt minētā panta ceturtā daļa noteic, ja prasība ir izskatīta tikai pirmās instances tiesā, atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai nedrīkst pārsniegt 50 procentus no šā panta pirmajā daļā noteiktā maksimālā atlīdzības apmēra. Ņemot vērā minētajā tiesību normā noteikto, izdevumi zvērināta advokāta palīdzības samaksai no atbildētāja prasītāja labā piedzenami 520 *euro* apmērā. Minēto izdevumu apmērs pamatots ar lietā pievienoto zvērinātas advokātes Jeļenas Averinskas orderi Nr.63114 (lietas 23.lapa), kā arī advokātes izrakstītajiem rēķiniem par kopējo summu 520 *euro* (lietas 21., 76.,77., 78., 83.,84.lapa).

[15] Atbilstoši valsts akciju sabiedrības „Latvijas Pasts" tarifiem un saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmo daļu un 42.panta pirmo daļu, no atbildētājiem piedzenami valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi (ar prasības pieteikuma noraksta un tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi), to nesamaksātajā daļā 4,05 *euro* apmērā (lietas 2.lapa), t.i., no katra 2,02 *euro*.

[16] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei.

Tiesa uzskata, ka nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 41.panta pirmo daļu, 44., 96., 189-193., 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda:

prasību apmierināt.

Piedzīt solidāri no /pers. B/ individuālā komercuzņēmuma "PĒTERUPE", reģistrācijas numurs 40002001797, un /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, pamatparādu 2877,45 *euro* un likumiskos procentus 2373,34 *euro,* aprēķinātus par laika periodu no 2008.gada 20.maija līdz 2019.gada 10.aprīlim, kā arī tiesāšanās izdevumus – valsts nodevu 444,61 *euro*, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,27 *euro*, kancelejas nodevu par liecinieka uzaicināšanu 5 *euro* un ar lietas vešanu saistītos izdevumus advokāta palīdzības samaksai 520 *euro,* pavisam kopā 6225,67 *euro* (seši tūkstoši divi simti divdesmit pieci *euro* un 67 centi), samaksu veicot /pers. A/ norēķinu kontā LV61HABA0551008440441, AS "Swedbank".

Noteikt /pers. A/, personas kods /personas kods/, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no /pers. B/ individuālā komercuzņēmuma "PĒTERUPE", reģistrācijas numurs 40002001797, un /pers. B/, personas kods /personas kods/, sešus procentus gadā no neatmaksātās parāda pamatsummas.

Piedzīt no /pers. B/ individuālā komercuzņēmuma "PĒTERUPE", reģistrācijas numurs 40002001797, par labu valstij nenomaksātos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 2,02 *euro* (divi *euro* 02 centi).

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij nenomaksātos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 2,02 *euro* (divi *euro* 02 centi).

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami - Saņēmējs: Tiesu administrācija NMR 90001672316, ar PVN apliekamās personas reģistrācijas Nr. LV90001672316, Saņēmēja iestāde: Valsts kase, kods TRELLV22, konta Nr. LV51TREL2190458019000. Maksājuma mērķī jānorāda ieņēmumu ekonomiskās klasifikācijas kods - 21499 un atsauce uz Rīgas rajona tiesas 2019.gada 25.septembra spriedumu civillietā Nr.C33396118.

Noteikt /pers. B/ individuālajam komercuzņēmumam "PĒTERUPE", reģistrācijas numurs 40002001797, un /pers. B/, personas kods /personas kods/, termiņu 10 (desmit) dienas sprieduma labprātīgai izpildei no sprieduma spēkā stāšanās brīža.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā. Datums, kad spriedums ir pieejams tiesas kancelejā, uzskatāms par sprieduma pasludināšanas datumu.

Spriedums sastādīts un pieejams - 2019.gada 25.septembrī.

Tiesnese V.Puškundze